

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Szewczyk (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **P. Ż.**

skazanego z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 15 stycznia 2013 r.,

zażalenia obrońcy skazanego na postanowienie Sądu Okręgowego w W.

z dnia 22 listopada 2012r.

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 22 listopada 2012 r. Sąd Okręgowy w W., na podstawie art. 619 § 1 k.p.k. i art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. oraz § 14 ust. 3 pkt 1 i § 2 ust. 3 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.) nie uwzględnił wniosku adw. H. O. o przyznanie wynagrodzenia za sporządzenie opinii o braku podstaw do wniesienia kasacji od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 10 września 2012 r., jako że nie była ona wyznaczona z urzędu do dokonania tej czynności.

Zażalenie na to postanowienie wniosła obrońca adw. H. O. Zarzuciła w nim naruszenie tych przepisów postępowania, które były jego podstawą, poprzez „bezpodstawne przyjęcie, że adwokatowi nie przysługuje wynagrodzenie” i wniosła

o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz przyznanie wynagrodzenia. Podniosła, iż stanowisko Sądu Okręgowego wyrażone w zaskarżonym postanowieniu „pozbawia konstytucyjnego prawa do sądu w dwóch instancjach”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest bezzasadne.

Nie ulega wątpliwości, że adw. H. O. postanowieniem Sądu Rejonowego, wydanym na rozprawie w dniu 8 marca 2011 r., została wyznaczona obrońcą z urzędu oskarżonego P. Ż., wobec zaistnienia przesłanek wskazanych w art. 78 § 1 k.p.k. Pełniła ona te obowiązki, do czasu prawomocnego zakończenia postępowania, to jest dnia 10 września 2012 r., kiedy to Sąd Okręgowy w W. po rozpoznaniu wniesionych: przez nią i samego oskarżonego apelacji, wydał wyrok o utrzymaniu w mocy zaskarżonego przez nie orzeczenia sądu I instancji (k. 442). W dniu 15 listopada 2012 r. do akt wpłynęła, sporządzona przez adw. H. O. „informacja obrońcy o braku podstaw do wniesienia kasacji” (k. 489), przy czym wykonanie tej czynności przez obrońcę nie poprzedzało wyznaczenie jej jako obrońcy z urzędu skazanego P. Ż. w postępowaniu kasacyjnym, w tym także do sporządzenia takiej opinii.

To za wykonanie tej czynności adw. H. O. domaga się od Skarbu Państwa wynagrodzenia, kwestionując w niniejszym postępowaniu odmowę jego przyznania przez Sąd Okręgowy.

Stanowisko obrońcy jest jednak całkowicie chybione. Rację ma bowiem Sąd Okręgowy stwierdzając, iż takie wynagrodzenie należałoby się obrońcy dopiero wtedy, gdyby została wyznaczona z urzędu w celu rozważenia kwestii istnienia podstaw do wniesienia kasacji oraz ewentualnego jej sporządzenia.

Zasadnie bowiem Sąd Najwyższy – od lat i to jednolicie – przyjmuje, że dokonane w postępowaniu w toku instancji (przed prawomocnym zakończeniem postępowania) wyznaczenie obrońcy z urzędu powoduje, że jest on uprawniony również do sporządzenia i podpisania kasacji. Wynika to wprost z treści art. 84 § 1 k.p.k. Przewidziane w tym przepisie uprawnienie, nie nakłada (skoro je stanowi) na obrońcę obowiązku podejmowania czynności procesowych po prawomocnym zakończeniu postępowania, toteż – co zasadnie przyjął Sąd Okręgowy – nie może uzasadniać przyznania mu wynagrodzenia za dokonanie takich czynności. To bowiem przysługuje jedynie obrońcy wyznaczonemu z urzędu w celu rozważenia kwestii istnienia podstaw do wniesienia kasacji oraz ewentualnego jej sporządzenia

(por. wyrok Sądu Najwyższego z 7 maja 1997 r., IV KKN 106/96, OSNKW 1997, z. 7 – 8, poz. 68; postanowienie Sądu Najwyższego z: 1 marca 2004 r., IV KK 15/04, OSNwSK 2004/1/428; 28 marca 2006 r., IV KK 468/05, OSNwSK 2006/1/671; 8 czerwca 2006 r., III KZ 30/06, OSNwSK 2006/1/1211; 19 kwietnia 2007 r., II KK 317/06, OSNwSK 2007/1/873; 17 listopada 2010 r., II KZ 47/10, OSNwSK 2010/1/2284).

Ten pogląd, iż Skarb Państwa reguluje należności z racji nieopłaconej obrony z urzędu tylko w ramach tych działań obrońcy, które są jego prawnym obowiązkiem, co wyłącza ich pokrywanie, gdy ustanowiony obrońca z urzędu, po ustaniu obowiązku w tym zakresie, podejmuje z własnej inicjatywy dalsze kroki obrończe, znalazł aprobatę w piśmiennictwie (por. Z. Doda, A. Gaberle – Kontrola odwoławcza w procesie karnym, Warszawa 1997, s. 453; T. Grzegorzczak – Komentarz Kodeksu postępowania karnego, 5 wydanie s. 273 – 274; P. Hofmański, E. Sadzik, K. Zgryzek – Kodeks postępowania karnego. Tom III. Komentarz, 2 wydanie, s. 157; S. Steinborn – Komentarz aktualizowany do art. 618 k.p.k. w wersji elektronicznej).

Brak jest racjonalnych (tak jurydycznych jak i faktycznych) powodów by zasadność tego przekonania podważać. Tym bardziej w warunkach zaistniałych in concreto, kiedy to skarżąca w swoim zażaleniu nie przedstawiła żadnych argumentów, które by to w istocie czyniły. Ten jedyny, przez nią powołany, dotyczący „pozbawienia konstytucyjnego prawa do sądu w dwóch instancjach”, jest zaś całkowicie chybiony. Tak dlatego, że prawo to zostało oskarżonemu zagwarantowane, skoro wydany wobec niego przez sąd I instancji wyrok został poddany, na skutek wniesionych przez niego i jego obrońcę apelacji, kontroli odwoławczej, jak również dlatego, że obrońca domaga się przecież wynagrodzenia za samodzielnie i samowolnie wykonaną przez nią czynność (opracowania opinii o braku podstaw do wniesienia kasacji), której w istocie następstwem było pozbawienie skazanego możliwości skorzystania – w ramach świadczonej przez nią obrony z urzędu – z tego nadzwyczajnego środka odwoławczego.

Mając te okoliczności na względzie i nie znajdując przez to powodów do uznania zasadności rozpatrywanego zażalenia – należało postanowić jak wyżej.

